Dosarul nr. 3-2977/2023
2-23146413-12-3-16102023-1

HOTĂRÎRE
În numele Legii

02 iulie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău sediul Centru
Instanța compusă din:
Preşedinte şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii
grefier Burghelea Diana

judecînd în ședință publică cauza civilă în procedura contenciosului administrativ intentată de către Crudu Ștefan împotriva Primăriei comunei Cruzești, privind constatarea faptului încălcării procedurii privind examinarea sesizării din 20.04.2023 şi a răspunsului acordat ***** din 13.05.2023, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 21.09.2023, pe marginea cererii prealabile, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 13.05.2023, urmare a depunerii sesizării***** din 20.04.2023, obligarea examinării și cercetării faptelor sesizate ca abateri disciplinare, comise de către funcţionarul Primăriei comunei Cruzeşti, Mureşanu Leomid,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

Crudu Ștefan s-a adresat în judecată cu acțiune de contencios administrativ împotriva Primăriei comunei Cruzești, privind constatarea faptului încălcării procedurii privind examinarea sesizării din 20.04.2023 şi a răspunsului acordat ***** din 13.05.2023, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 21.09.2023, pe marginea cererii prealabile, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 13.05.2023, urmare a depunerii sesizării***** din 20.04.2023, obligarea examinării și cercetării faptelor sesizate ca abateri disciplinare, comise de către funcţionarul Primăriei comunei Cruzeşti, Mureşanu Leomid.

În susținerea cererii de chemare în judecată, partea reclamantă relatează că avînd calitate de consilier în Consiliul comunal Cruzeşti, mun. Chişinău, preşedinte al Comisiei urbanism dezvoltare rurală şi susţinerea micului business la data de 20.04.2023 a depus în cancelaria Primăriei comunei Cruzeşti, sesizare cu numărul de înregistrare***** prin care a solicitat dnei Crudu Violeta, primarul comunei Cruzeşti, mun. Chişinău, să examineze/cerceteze faptele sesizate ca abateri disciplinare comise de către Mureşanu Leomid, funcţionar în cadrul Primărie comunei Cruzeşti.

Relevă că la data de 19.04.2023, în calitate de consilier în Consiliul comunal Cruzeşti, mun. Chişinău, preşedinte al Comisiei urbanism dezvoltare rurală şi susţinerea micului business i-a solicitat lui Mureşanu Leomid, specialist pe probleme funciare dîn cadrul Primăriei comunei Cruzeşti, ieşirea la faţa locului pentru constatarea posibile abateri privind amenajarea teritoriului adiacent de către proprietarul lotului de pămînt din strada Mihai Eminescu colţ cu str. Salcâmilor, totodată aducându-i la cunoştinţă că proprietarul terenului

de pe adresa sus menţionată a construit pe teritoriu public bordure ce nu corespund normelor în construcţii.

Relevă că prin răspunsul ***** din 13.05.23, pârâta a refuzat să examineze sesizarea cu nr. de înregistrare***** din 20.04.2023 şi anume sesizarea urma să fie examinată conform termenilor şi a procedurilor stabilite de Regulamentul cu privire la comisia de disciplină aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009, astfel la abzaţul doi din răspunsul ***** din 13.05.2023 pârâta îi solicită ca solicitările ce ţine de compentenţa specialistului pentru reglementarea regimului funciar să fie adresate în modul stabilit direct primarului în calitate de conducător al autorităţii şi în calitate de autoritate căreia i se subordonează personalul conform fişelor de post a acestora.

Menţionează faptul că Crudu Violeta, ocupă funcţie de demnitate publică şi în exercitarea mandatului de ales local este obligată să respecte Constituţia, legislația, dar şi tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte şi totodată să respecte drepturile fiecăruia cetăţean dar nu în abuziv şi conştient aplicică dublele standarte în examinarea, soluţionarea şi luarea deciziilor în privinţa solicitărilor depuse, adresate de către reclamant.

Afirmă că prin sesizarea***** din 20.04.23 a solicitat dnei Crudu Violeta, primar de Cruzeşti examinarea şi cercetarea faptelor sesizate ca abateri disciplinare comise de către funcţionarul primăriei. Sesizarea a fost întocmită conform prevederilor pct. 31 alin. (3) din Regulamentul cu privire la comisia de disciplină. Sesizarea***** din 20.04.2023 urma să fie examinată şi cercetată conform procedurilor stabilite de Regulamentul cu privire la comisia de disciplină aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009. Modul şi competenţele examinării a sesizărilor sunt stabile expres în acest Regulament, iar dna Crudu Violeta este obligată să respecte legislaţia în vigoare.

Menționează că la data de 01.09.2023 cu nr. de înregistrare***** a depus pe numele lui Crudu Violeta, primar de Cruzeşti, cerere prealabilă prin care a solicitat:

1. Exainarea sesizării***** din 20.04.2023, conform procedurilor stabilite de Regulamentul cu privire la comisia de disciplină aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009.

2. Revizuirea sau notificarea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşlti cu ***** din 13.05.2023.

Indică că la data de 22.09.2023 a recepţionat răspunsul Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 21.09.23 la cererea prealabilă***** din 01.09.2023 prin care se contestă răspunsul Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 13.05.2023 se respinge ca inadmisibilă si depusă peste termenul stabilit la art. 165 a Codului administrativ.

Menționează că conform prevederilor art.art. 1, 2, 7, 8, 10, 17 Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, art.art. 6, 13, 14 Convenţia Europeană Pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, prevederilor Pactului internaţional cu privire la drepturile economice, sociale şi culturale din 16.12.1966 de la New-York, prevederilor Pactului internaţional cu privire la drepturile civile şi politice din 16.12.1966 de la New-York, ratificate prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.217-XII din 28.07.1990, prevederilor art.art. 15, 16, 20, 26, 52, 53, 54, 55 Constituţia Republicii Moldova orice persoană are dreptul la satisfacţia efectivă din partea instanţelor judiciare naţionale competente împotriva actelor care, violează drepturile fundamentale ce-i sînt recunoscute prin constituţie sau lege.

Relevă că prevederile relevante ale art. 14 Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice din 16.12.1966 prevăd următoarele: toţi oamenii sunt egali în faţa tribunalelor şi curţilor de justiţie. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil şi public de un tribunal competent, independent şi imparţial stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil. Instanţele de judecată naţionale la examinarea pricinelor civile şi de contencios administrativ, urmează să respecte întocmai şi cu bună-credinţă prevederile normelor de drept material şi procedural reglementate de Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, de alte acte normative internaţionale la care Republica Moldova este parte, inclusiv drepturile procedurale ale părţilor aflate în litigiu.

Afirmă că potrivit art.art. 15, 16, 55 Constituţia Republicii Moldova cetăţenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile şi de libertăţile consacrate prin Constituţie şi prin alte legi şi au obligaţiile prevăzute de acestea. Respectarea şi ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. Toţi cetăţenii Republicii Moldova sînt egali în faţa legii şi a autorităţilor publice, fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau de origine socială. Orice persoană îşi exercită drepturile şi libertăţile constituţionale cu bună-credinţă, fără să încalce drepturile şi libertăţile altora.

Indică că potrivit pct. 31 alin. (3) din Regulamentul cu privire la comisia de disciplină aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009, orice persoană care consideră că prin fapta unui funcţionar public a fost comisă o abatere disciplinară, inclusiv dacă acestei persoane i-au fost lezate drepturile si interesele legitime. Autorităţile publice, potrivit competenţelor ce le revin, sînt obligate să asigure respectarea legilor ţi drepturilor fiecăruia cetăţean.

Relevă că contrar prevederilor lesislatei în vigoare, pârâta nu a soluţionat în modul stabilit de lesislatie sesizarea***** din 20.04.2023 si nu i-a prezentat un răspuns întemeiat, justificat si bazat pe legislaţia în vigoare, astfel, i-a fost îngrădit și violat flagrant dreptul constituţional si interesul legitim în exercitatrea mandatului de ales local.

În drept își întemeiază cererea de chemare în judecată pe dispoziţiile art.art. 1, 2, 7, 8, 10 Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, art.art. 6, 13, 14 Convenţia Europeană Pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, prevederilor Pactului internaţional cu privire la drepturile economice, sociale şi culturale din 16.12.1966 de la New-York, prevederilor Pactului internaţional cu privire la drepturile civile şi politice din 16.12.1966 de la New-York, ratificate prin Hotărîrea Parlamentului RM nr.217-XII din 28.07.1990, prevederilor art.art. 15, 16, 20, 52, 53, 54, 55 Constituţia Republicii Moldova, art.art.8-12 CC al Republicii Moldova.

Totodată, la data de 24.02.2025 reclamantul a depus cerere de concretizare a pretențiilor, invocînd aceleași temeiuri de fapt și de drept.

Prin urmare solicită Crudu Ștefan împotriva Primăriei comunei Cruzești, constatarea faptului încălcării procedurii privind examinarea sesizării din 20.04.2023 şi a răspunsului acordat ***** din 13.05.2023, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 21.09.2023, pe marginea cererii prealabile, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 13.05.2023, urmare a depunerii sesizării***** din 20.04.2023, obligarea examinării și cercetării faptelor sesizate ca abateri disciplinare, comise de către funcţionarul Primăriei comunei Cruzeşti, Mureşanu Leomid.

În ședința de judecată, reclamantul Crudu Ștefan reiterînd circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, a solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În ședința de judecată, reprezentantul Primăriei comunei Cruzești, a solicitat declararea acțiunii inadmisibilă din motivele invocate în referință.

Competența jurisdicțională material-teritorială. Condițiile de admisibilitate.

Analizând substanța și natura actului administrativ contestat, precum și luând în considerare localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 din Codul administrativ se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

De asemenea, exigențele legale cu privire la admisibilitatea acțiunii au fost respectate de către reclamant, în special condițiile ce vizează termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ și procedurii prealabile reglementate de art. 162-169, 189, 208, 209 din Codul administrativ.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

Verificând acțiunile întreprinse de reclamant în promovarea drepturilor și intereselor lor legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că acesta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni.

Primo, răspunsurile Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 13.05.2023, ***** din 21.09.2023, pe marginea cererii prealabile, ***** din 13.05.2023, urmare a depunerii sesizării***** din 20.04.2023, reprezintă acte administrative individuale defavorabile în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, prin urmare sunt susceptibile controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Secundo, cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, acesta a fost respectată de către reclamant.

Tertio, în acțiunea de contencios administrativ și în cadrul ședințelor de judecată, partea reclamantă a revendicat încălcarea, prin activitatea administrativă efectuată de către autoritatea publică pârâtă, a unor drepturi în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Quatro, totodată, **nu** există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; **nu** există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată **nu** se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În acest sens, temeiuri de inadmisibilitate nu au fost identificate de către instanța de judecată, ceea ce impune incursiunea în fondul cauzei deferite judecății.

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind explicațiile părților, analizând cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanța de judecată consideră că, acțiunea urmează a fi *respinsă*, din următoarele considerente.

În conformitate cu ***art. 2 alin. (2) din Codul administrativ***, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În concordanță cu ***art. 3 din Codul administrativ***, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu ***art. 6 din Codul administrativ***, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu ***art. 10 alin. (1) din Codul administrativ***, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit ***art. 11 din Codul administrativ***, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu ***art. 16 din Codul administrativ***, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform ***art. 21 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării

drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu ***art. 22 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform ***art. 30 din Codul administrativ***, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În acord cu ***art. 165 din Codul administrativ***, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Daca autoritatea publică nu soluţionează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiţiei.

Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată şi fără obligaţia de a respecta un termen.

Conform ***art. 206 din Codul administrativ***, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei când se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

În conformitate cu ***art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ***, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

Prin urmare, instanța analizînd materialele cauzei, audiind explicațiile părților a constatat că conform interpelării consilierului local Ştefan Crudu (reclamant) înregistrată cu nr.***** din 20.04.2023, a descris anumite pretinse acţiuni a funcţionarilor din cadrul primăriei Cruzesti criticându-le în special în privinţa specialistului pe probleme funciare Mureşanu Leomid şi a Primarului Crudu Violeta, fără ca în solicitările adresării să specifice în privinţa căruia din ei pretinde a fi careva abateri disciplinare, solicitând în final examinarea adresării sale în conformitate cu Regulamentul cu privire la comisia de disciplină şi alte prevederi legale.

Conform prevederilor Legii cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008 – raportat la circumstanțele cauzei, competenţa comisiei de disciplină intervine în eventualitatea intenţiei angajatorului de a sancţiona disciplinar funcţionarul, astfel în speţă angajatorul în persona Primarului comunei Cruzesti cu competenţă legală de aplicare a sancţiunilor disciplinare, cunoscând atribuţiile de serviciu a funcţionarului Leomid Mureşanu, precum şi activităţile în care acesta era implicat la data invocată de reclamant - 19.04.20223, nu apreciat în faptele relatate de Ştefan Crudu careva elemente ale componenţei de abateri disciplinare, corespunzător nu a intervenit cu instituirea şi sesizarea comisiei de disciplină. Or, nefiind sesizate de către angajator careva elemente ale abaterilor disciplinare nu intervine competenţa comisie de disciplina în examinarea acestora.

Totodată onform prevederilor ***art. 59 alin. (3) a Legii cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008***,

(1) Sancţiunea disciplinară se aplică de către persoana/organul care are competenţa legală de numire în funcţie.

(2) Sancţiunile disciplinare se aplică în termen de 12 luni de la data săvârşirii abaterii, cu excepţia sancţiunii disciplinare în cazul emiterii de către Curtea de Conturi a opiniei contrare sau în cazul imposibilităţii exprimării opiniei asupra situaţiei financiare a autorităţii/instituţiei bugetare şi cu excepţia sancţiunii disciplinare pentru încălcarea legislaţiei cu privire la declararea averii şi intereselor personale, la soluţionarea conflictelor de interese şi la regimul juridic al incompatibilităţilor şi restricţiilor, care se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data rămînerii definitive a actului prin care se constată săvîrşirea abaterii disciplinare.

(3) Sancţiunea disciplinară specificată la art.58 lit.a) se aplică în termen de o lună de la data constatării săvârşirii abaterii, după examinarea explicaţiei scrise privind abaterea săvârşită de către funcţionarul public.

Sancţiunile disciplinare specificate la art.58 lit.b)–f) se aplică după cercetarea prealabilă a abaterii imputate şi după audierea funcţionarului public de către comisia de disciplină, în termen de o lună de la data constatării săvârşirii abaterii.

(3^1) Curgerea termenelor specificate la alin.(2) şi (3) se suspendă pe perioada aflării funcţionarului în concediu de odihnă anual, în concediu de studii sau în concediu medical.

(4) Din comisia de disciplină face parte în mod obligatoriu un reprezentant al organizaţiei sindicale reprezentative sau, în cazul în care sindicatul nu este reprezentativ sau funcţionarii publici nu sînt organizaţi în sindicat, un reprezentant desemnat prin votul majorităţii funcţionarilor publici pentru care este organizată comisia de disciplină, precum şi curgerea termenelor specificate la alin.(2) şi (3),.

(5) În cazul în care fapta funcţionarului public conţine componentele unei abateri disciplinare şi ale unei infracţiuni, procedura cercetării de către comisia de disciplină se suspendă pînă la dispunerea neînceperii urmăririi penale, scoaterii de sub urmărire penală ori încetării urmăririi penale sau pînă la data la care instanţa de judecată dispune achitarea sau încetarea procesului penal.

(6) Comisia de disciplină este obligată să ceară funcţionarului public o explicaţie scrisă privind fapta comisă.

(7) După cercetarea prealabilă, comisia de disciplină propune autorităţii publice respective sancţiunea aplicabilă funcţionarului public vinovat.

(8) Actul administrativ cu privire la aplicarea sancţiunii disciplinare se aduce la cunoştinţa funcţionarului public în termen de 5 zile de la emitere, sub semnătură.

(9) Refuzul funcţionarului public de a se prezenta la audiere, de a-şi prezenta argumentele, precum şi refuzul funcţionarului public de a semna actul administrativ cu privire la aplicarea sancţiunii disciplinare se consemnează într-un proces-verbal.

(10) La individualizarea sancţiunii disciplinare se va ţine seama de cauzele şi gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanţele în care aceasta a fost săvîrşită, de comportamentul funcţionarului public în timpul serviciului, precum şi de existenţa altor sancţiuni disciplinare al căror termen nu a expirat.

(11) Modul de constituire, organizare şi funcţionare, componenţa, atribuţiile, modul de sesizare şi procedura de muncă a comisiilor de disciplină se aprobă de Guvern.

(12) Abaterile disciplinare ale funcţionarilor publici de conducere de nivel superior, indicaţi la art.8 alin.(2) lit.c),se examinează de către comisia de disciplină instituită de către Prim-ministru, care numeşte membrii acesteia.

(13) Abaterile disciplinare ale funcţionarilor publici de conducere de nivel superior, indicaţi la art.8 alin.(2) lit.d), ale funcţionarilor publici de conducere sau de execuţie din cadrul autorităţilor publice se examinează de către comisiile de disciplină instituite de către conducătorii autorităţilor publice respective.

Astfel prin răspunsul ***** din 13.04.2023 s-a comunicat reclamantului decizia Primarului asupra adresării sale că Primarul în calitate de angajator al funcţionarului Mureşanu Leonid nu intenţionează să aplice sancţiuni disciplinare legat de pretinsele circumstanţe indicate în sesizare.

Totodată, la data de 01.09.2023 reclamantul s-a adresat cu cerere prealabilă solicitând revizuirea răspunsului ***** din 113.05.2023.

În rezultat, conform răspunsului ***** din 21.09.2023 - cererea prealabilă prin care se contestă răspunsul Primăriei Cruzeşti ***** din 13.05.2023 s-a respins ca inadmisibilă şi depusă peste termenul stabilit la art. 165 a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile ***Legii privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006,***

Articolul 29. Atribuţiile de bază ale primarului

(1) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază:

a) asigură executarea deciziilor consiliului local;

a[1]) încheie, în baza deciziei consiliului local şi în condiţiile legii, acte juridice de administrare sau de dispoziţie privind bunurile domeniului public sau privat al satului (comunei), oraşului (municipiului) respectiv;

a[2]) încheie, în baza deciziei consiliului local şi în condiţiile legii, acorduri de cooperare cu alte autorităţi ale administraţiei publice locale, precum şi contracte de achiziţie, în vederea desfăşurării activităţii de audit intern;

b) propune, în condiţiile legii, structura, organigrama şi efectivul-limită ale primăriei, schema de salarizare a personalului acesteia şi le supune aprobării consiliului local;

c) numeşte, stabileşte atribuţiile şi încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu şefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorităţii administraţiei publice locale respective, personalul primăriei, conduce şi controlează activitatea acestora, contribuie la formarea şi reciclarea profesională;

d) stabileşte atribuţiile viceprimarului (viceprimarilor);

e) asigură elaborarea proiectului de buget local respectiv, întocmirea rapoartelor periodice şi anuale privind executarea bugetului şi le prezintă spre aprobare consiliului local;

f) exercită funcţia de administrator al bugetului local, asigurînd gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări şi efectuarea cheltuielilor conform alocaţiilor bugetare aprobate, informînd consiliul local despre situaţia existentă;

g) răspunde de inventarierea şi administrarea bunurilor domeniului public şi celui privat ale satului (comunei), oraşului (municipiului), în limitele competenţei sale;

h) exercită, în condiţiile legii, supravegherea activităţilor din tîrguri, pieţe, oboare, parcuri, spaţii verzi, locuri de distracţie şi agrement şi ia măsuri operative pentru buna lor funcţionare;

h[1]) contribuie, în condiţiile legii, la protejarea patrimoniului cultural imobil (monumente arheologice, monumente de istorie şi cultură), a patrimoniului cultural imaterial şi mobil, a monumentelor de for public, a rezervaţiilor culturale şi naturale, situate pe teritoriul administrat;

i) propune consiliului local schema de organizare şi condiţiile de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, ia măsuri pentru buna funcţionare a serviciilor respective de gospodărie comunală;

i[1]) organizează, în limita resurselor disponibile, studii privind tipurile de servicii sociale necesare comunităţii, elaborează şi propune spre aprobare consiliului local, conform necesităţilor stabilite, programe de dezvoltare a serviciilor sociale;

j) conduce, coordonează şi controlează activitatea serviciilor publice locale, asigură funcţionarea serviciului stare civilă, contribuie la realizarea măsurilor de asistenţă socială şi ajutor social;

j[1]) asigură elaborarea studiilor de fezabilitate şi propune spre aprobare listele bunurilor şi serviciilor de interes public local pentru realizarea proiectelor de parteneriat public-privat;

j[2]) asigură monitorizarea şi controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administraţiei publice locale participă în calitate de partener public;

k) eliberează autorizaţiile prevăzute de lege;

l) asigură securitatea traficului rutier şi pietonal prin organizarea circulaţiei transportului, prin întreţinerea drumurilor, podurilor şi instalarea semnelor rutiere în raza teritoriului administrat;

l[1]) asigură înregistrarea şi evidenţa troleibuzelor, a ciclomotoarelor, a maşinilor şi a utilajelor autopropulsate utilizate la lucrările de construcţii sau agricole, care nu se supun înmatriculării, precum şi a vehiculelor cu tracţiune animală, în corespundere cu regulamentul-tip aprobat de Guvern;

m) asigură repartizarea fondului locativ şi controlul asupra întreţinerii şi gestionării acestuia în unitatea administrativ-teritorială respectivă;

m[1]) desemnează agentul constatator în condiţiile Codului contravenţional;

n) reprezintă colectivitatea locală în relaţiile cu alte autorităţi publice, persoane fizice sau juridice din ţară sau din străinătate, precum şi în instanţele judecătoreşti, în condiţiile legii; semnează actele şi contractele încheiate în numele colectivităţii locale, cu excepţiile prevăzute de lege;

n[1]) asigură executarea deciziilor consiliului local în vederea implementării politicii de asigurare a egalităţii de şanse între femei şi bărbaţi în localitate, colaborează în acest scop cu instituţii statale şi organizaţii necomerciale şi internaţionale; coordonează activitatea unităţii gender din cadrul primăriei; examinează plîngerile persoanelor care se consideră victime ale discriminării; contribuie la educarea şi sensibilizarea populaţiei cu privire la eliminarea discriminării;

o) prezintă consiliului local, anual şi ori de cîte ori este necesar, rapoarte cu privire la situaţia social-economică a satului (comunei), oraşului (municipiului);

q) exercită atribuţiile de autoritate tutelară locală în condiţiile legii;

r) coordonează activitatea de asistenţă socială privind copiii, persoanele în etate, persoanele cu dizabilităţi, familiile cu mulţi copii, familiile afectate de violenţă intrafamilială, alte categorii de persoane socialmente vulnerabile, sprijină activitatea asociaţiilor obşteşti de utilitate publică din teritoriul satului (comunei), oraşului (municipiului);

s) asigură elaborarea şi avizarea, în condiţiile legii, a documentaţiei de urbanism şi amenajare a teritoriului, o supune procedurii de evaluare strategică de mediu în conformitate cu Legea nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu şi o prezintă spre aprobare consiliului local;

t) constată încălcările legislaţiei în vigoare comise de persoane fizice şi juridice în teritoriul administrat, ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora şi, după caz, sesizează organele de drept, acestea fiind obligate să reacţioneze cu promptitudine, în condiţiile legii, la solicitările primarului;

u) ia măsuri de interzicere sau de suspendare a spectacolelor, reprezentaţiilor sau altor manifestări publice care contravin ordinii de drept sau bunelor moravuri, care atentează la ordinea şi liniştea publică;

v) propune consiliului local consultarea populaţiei prin referendum în probleme locale de interes deosebit, ia măsuri pentru organizarea acestor consultări;

x) ia, în comun cu autorităţile centrale de specialitate şi cu serviciile publice desconcentrate ale acestora, măsuri de prevenire şi diminuare a consecinţelor calamităţilor naturale, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor, epifitotiilor şi epizootiilor şi, în acest scop, dispune, cu titlu executoriu, mobilizarea, după caz, a populaţiei, agenţilor economici şi instituţiilor publice din localitate;

y) sprijină colaborarea cu localităţi din alte ţări, contribuie la extinderea cooperării şi a legăturilor directe cu acestea;

z) propune consiliului local iniţierea procesului de amalgamare voluntară, conform legii.

(2) Primarul, în calitatea sa de autoritate publică locală executivă, exercită şi alte atribuţii prevăzute de legislaţia în vigoare sau încredinţate de consiliul local.

Totodată conform ***art. 93 alin. (1) Cod Administrativ***, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

În contradicție cu normele indicate supra instanța reține că al materialele dosarului nu sunt anexate careva probe privind temeinicia pretențiilor formulate în prezenta acțiune.

În conformitate cu prevederile art. 225 alin. (2) din Codul administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Astfel, titlul III din Codul administrativ, stabilește formalitățile și procedura pentru emiterea actelor administrative, cu indicarea condițiilor de fond și formă pentru aceasta și respectiv, sancțiunea ce survine în cazul nerespectării acestora. Așa fiind, unul din elementele de bază ale actului administrativ, este motivarea, precum și obligativitatea explicării căilor de atac (art. art. 118, 120, 124 din Codul Administrativ).

Conform art. 118 Cod Administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. Această definiție impune expres necesitatea motivării actului administrativ, indiferent de norma în baza căreia se emite acesta, fără să implice careva elemente de interpretare.

Prin urmare, instanța judecătorească conchide că răspunsurile Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 13.05.2023, ***** din 21.09.2023, pe marginea cererii prealabile, ***** din 13.05.2023, urmare a depunerii sesizării***** din 20.04.2023, sunt legale în fond, emise cu respectarea condițiilor de legalitate/valabilitate stabilite de lege, fiind motivate și conținând informații obligatorii impuse de lege, iar temeiurile invocate de către reclamant întru anularea actelor administrative contestate, nu ating nivelul minim pentru a fi considerate de către instanța de judecată ca temeiuri suficiente pentru anularea actelor contestate în prezenta speță.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, nici unul din temeiurile invocate de reclamant întru anularea actului administratriv contestat, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil, or, actele administrative contestate sunt emise conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

Potrivit ***art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ***, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În lumina celor menționate, instanța consideră că argumentele invocate în suportul acțiunii nu sunt susceptibile să determine constatarea faptului încălcării procedurii privind examinarea sesizării din 20.04.2023 şi a răspunsului acordat ***** din 13.05.2023, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 21.09.2023, pe marginea cererii prealabile, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 13.05.2023, urmare a depunerii sesizării***** din 20.04.2023, obligarea examinării și cercetării faptelor sesizate ca abateri disciplinare, comise de către funcţionarul Primăriei comunei Cruzeşti, Mureşanu Leomid. Or, de către autoritatea publică pîrîtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ care fiind emis în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actelor administrative, legalitatea acestora nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului nu există.

În rezultat, instanța va respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Crudu Ștefan împotriva Primăriei comunei Cruzești, privind constatarea faptului încălcării procedurii privind examinarea sesizării din 20.04.2023 şi a răspunsului acordat ***** din 13.05.2023, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 21.09.2023, pe marginea cererii prealabile, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 13.05.2023, urmare a depunerii sesizării***** din 20.04.2023, obligarea examinării și cercetării faptelor sesizate ca abateri disciplinare, comise de către funcţionarul Primăriei comunei Cruzeşti, Mureşanu Leomid.

conform art. art. 224, 225 din Codul Administrativ nr. 116 din 19.07.2018 (în vigoare din 01.04.2019), instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de către Crudu Ștefan împotriva Primăriei comunei Cruzești, privind constatarea faptului încălcării procedurii privind examinarea sesizării din 20.04.2023 şi a răspunsului acordat ***** din 13.05.2023, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 21.09.2023, pe marginea cererii prealabile, anularea răspunsului Primăriei comunei Cruzeşti ***** din 13.05.2023, urmare a depunerii sesizării***** din 20.04.2023, obligarea examinării și cercetării faptelor sesizate ca abateri disciplinare, comise de către funcţionarul Primăriei comunei Cruzeşti, Mureşanu Leomid, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii